By de Koninck.

y en twijffelen niet of alle onse onder-
daen (omhelsende die ware Religie / geleert in-
de Kerck van Engelant / ende byde wetten van
dit Koninckrijck ghestatueert) sijn gheheelijck
gepersuadeert van onse constante resolutie tot
de onderhoudingh ende verdeedingh van dien;
Niet alleen om dat wy t'hier ghevonden hebben / over veel jaren ge-
ordonneert / ende by Godt ghesegent met lange vreede ende wel-
vaert van ons volck / t'welck haer altijt vergeselschapt heeft sedert
dat het eerst vrij ghemaeckt is vande Roomsche dienstbaerheyt /
Maer oock voornaementlijck om dat onse eygen kennis ende ver-
stant (verlichtet door de Geest Goods) ons verseeckert dat het self-
de overeen kompt met sijn Godlijck woort / en met de leere vande
eerste Kercke. Van welcke onse voornemen ende determinatie / be-
halven alle andere maniere van procedeeren (sedert onse komst in
dit Koninckrijck) soo hebben wy gegeven een nieuwe ende seeckere
demonstratie door onse consent tot sulcke twe acten / alser gepasseert
sijn in dese by een kompst van ons Parlement / alle beyde streckén-
de om voor te komen de dangieren / ende te verminderen t'ghetal
van die geene die daer aenhangen de leere vande Roomsche Kerck /
blindelijck ghelept sijnde (mitsgaeders oock de superstitie van
haer Religie) soo wel in sommighe puncten van haer leere / die
niet bestaen koonen met de ghetrouwicheydt van de onderdae-
nen tot haren Prins / als oock somtijts te ordonneeren Con-
spiratien ende Coniuratien tegen de Staet daer sy in leven / ghe-
lijck het heel niewelijck ghebleecken is by de laeste grouwelijcke /
ende heel ongheloofelijcke Coniuratie / te doen opvliegen Ons / onse
Kinderen / ende alle de drie Staeten int Parlament vergadert. Al-
les niet tegenstaende hoewel dat dese verraederien voor verhaelt-

A voor

voorghenomen en bestaen (gelijck men weet) met voorweten ende
versekeringe van soo menich van die principaelste Priesters van
die Professie / ende ghegrondeert op seeckere punten van de leere
(in die Kerck ghehouden ende gemainteneert) soo isser oorsaecks
ghenoech (al haddense noyt eenighe andere enterprise op de selfde
gront voorghenomen) om het doen van ons / ende van ons voor-
seyt Parlement te nullifieren / int maecken ende executeeren van de-
se laetste / ende alle andere voorgaende Statuten tot dien eynde die-
nende: Nietemin / bemerckende dat de Souverayne sorge ons toe
behoort / als in wiens handt de Souverayne macht van Justitie /
de opperste dispensatie van goedertierenheyt / ende de moderatie
van de strengicheyt van onse wetten is / na dat wy het selfde sullen
vinden te behooren / Ende dat het selve niet min behoort toe-
ghelaten te sijn in ons (wesende in onse Dominien Godes Luyte-
nant) als het in hem ghepreesen is / onder wiens hooghste tijtel het
is / dat Sijn bermherticheyt gaet boven alle sijn wercken: Ende hoe-
wel het ghebreck der Natuer mocht geexcuseert wesen / soo wy ons
selven lieten vervoeren met sulcke passien / als soo vileyne ende bar-
bareuse daden nae menschelijcker wijs ons mochten toe leyden /
Ende onse voorsichtichheyt soude oock gepresen worden / so wy met
strengicheyt sochten wt ons lant te drijven / niet alleen alle die gene
die in sulx schuldich waren / maer oock alle de geene die oorsaecken
geven / dat men vermoeden moet dat sy sulcken daet favoriseren / of
oock die geene daer men rechveerdige oorsaeck heeft te dencken dat
sy ghecorrumpeert mochten sijn met diergelijck venijn: Nochtans
soo en kan noch d'een noch d'ander soo geheelijck in ons niet wech
neemen de oeffeninghe van de goedertierentheyt daer wy van na-
tuers halven seer toe gheneghen sijn / ende wy en koonen ons niet
onthouden / wederom op een nieu eenige cours te nemen tot versoe-
tinghe van sommighe bysondere puncten / so veel alst wesen mach /
sonder perijckel van onse Religieuse ende ghehoorsamen ondersa-
ten / die met ons overeen komen inde leere des Evangeliums.

Ende

Ende daerom op dat wy voortaen geen meerder oorsaeck en hebben om Justitie te executeren tegen die geene/ die niet alleen (wesende genaemt Religieuse persoonen/ ende professed in diversche orders van hare Kerck/ als Priesters/ Jesuyten/ Seminarissen/ en diergelijcke) haer selven verclaert hebben opweckers van onse volck tot ongehoorsaemheyt: Maer oock als het ons voormaels belieft heeft wt loutere ghenade haer te kennen te geven ons Koninckleijck believen dat sy vertrecken souden wt ons Koninckrijck onghestraft/ soo hebben weynich of geen/ onse genade waergheneomen/ maer moetwillich, ende (ghelijck oft waer) in verachtinge van sulcke straffen als onse rechtveerdighe wetten kosten bedencken/ volstandich gheblevenin haere voorgaende practijcken/ ons verachtende door haer doen: Ende dewijl wy voorgenomen hebben wech te schicken wt ons Rijck/ al die gene die van sulcke conditien sijn/ wiens leven wy alle uren mochten nemen/ soo het ons beliefde/ (behalven alleen die gene die schuldich sijn/ in dit grouwelijck verraet;) Soo hebben wy noch eens ghereselveert/ ende voor de laeste waerschouwinghe/ verclaren wy met dese tegenwoordighe/ (naer inhoudt van onse wetten en voorgaende Placcaeten) dat sy sullen een yghelijck van haer/ (dat is te segghen/ Jesuyten/ Seminarissen/ Monicken/ ofte eenighe andere Priesters wie dat het sijn/ Regulaer of Seculaer ghemaeckt sijnde by authoriteyt van de Roomsche Kercke) vertrecken wt ons Rijck van Engelant ende Walles/ voor den eerste van Augustus naestkoomende/ op peyne te vervallen inde uyterste straffe van onse wetten. Ende om dat sy beter middel moghen hebben om te vertrecken naer dit ons believen/ soo laten wy haer weeten/ dat sy of yemant van haer tot eenegher tijt/ voor de voornoemden eerste dach van August. (behalven Gerrard. of Greenvvell) koomen sullen in eenighe van onse Havenen ende Steeden van ons Rijck/ ende daer te kennen ghevende aende Magistraet van dieselfde Stadt/ ofte aen andere Officieren van onse Havenen: dat hy sy Priester/ of anders/ daer gekoomen sijnde om te scheep te gaen/ sullen toeghelaten sijn gherustelijck te vertrecken/ ende sullen sien dat sy gheschеept en wech ghesonden worde/ haer vorderlijck sijnde in alles tot haer vertreck.

Ende overmits daer eenige Priesters in bewaering mochten sijn in diversche plactsen van ons Rijck/ ons noch niet bekent/ So ist dat wy willen ende beveelen alle onse Schouten/ Bailliouwen, ende Vangenhuysen-bewaerders/ datse sullen koomen te kennen geven aen onsen Secreten Raet ofte sommighe van haer/ binnen twintich daghen naer publicatie van desen/ de namen van sulcke Priesters/ Jesuyten/ Seminarissen/ ofte eenighe andere soort die sy in bewaringhe hebben/ ende by wien/ ende om wat oorsaeck sy in bewaeringhe sijn/ op dat wy daer op te beter order moghen geven tot haer Transportatie.

Ende nu op dat dese onverwachte cours van onse soo dickwils gheypleechde goedertierentheyt/ naer sulck een exempel/ dienen mochte ofte om te couraegeren de Priesters om onse Justitie te frauderen/ ofte om te discouragieren onse goede ende wel beminde Ondersaten/ wiens dangier ende verderf wy wel weeten nimmermeer van d'onse verscheyden sal sijn/ als eenighe sulcke oorsaeck ghenovecrt sal wesen; Soo protesteren wy hier mede/ dat het om geen ander oorsaeck ghedaen is/ als om bloetvergieten te schouwen/ ende met dese teghenwoordighe banninge wt onse Dominien/ wech te nemen alle oorsaeck van sulcke strengicheyt/ als wy gedwongen sullen sijn te

ghe-

ghebruycken teghen d'ander soort van ons volck/ soo langh als dese vervoerders oorsaeck sullen hebben/ haer conscientie te verraden ende haer ghehoorsaemheyt te corrumpeeren/ teghen t'welck onse ghenegentheyt soo verscheyden is met dit Obiect/ als wy bekennen/dat wy noch begeerich sijn dat te doen blijcken in de heele cours van ons gouvernement, dattet verre van ons is alle die Onderdaenen voor ongheтrou te reeckenen die daer toe gheaffectioneert sijn; ende dat wy onderscheyt maken tusschen die geene die met een blinde Yver ghelept sijn/ ende die geene die daer sondighen uit vermeetelheyt/ ende onder decksel van yver/ alleen haer werck maken om ongehoorsaemheyt te stoocken, ende het verderf van dese Kerck ende Ghemeyne welvaert te practiseren. Ende alsoo de tijt ons volkoomen kennis geven moet van een yders doen ende laten/ soo moet een yder naer haer verdiensten van ons verwachten de maet van haer Fortuyn/ of d'eene wech of d'ander.

Ghegeven in ons Manour van Greenvvich, den thiendē Iunij, int vierde iaer van onse Regieringh van Groot Britaine, France, end Ireland.

Godt bevvaer de Koninck.

Ghedruckt tot Londen by Robert Backer/ drucker van sijne Koninckliјcke Maiesteyt 1606. ende nu tot Leyden by Thomas Basson.